

Eukenitik

Jon Zubiaurren argazkiak

Eukeni, 6 metroko eslorra eta 50 urte daukazan txalupia da. Jabi Eiguren “Patxon” sokagileak orain dala 15 bat urte erosi eban 2. eskutik. Nik mantenuagaz laguntzen deusat, eta giltza eta bere baimena daukadaz, nahi dodanean ibilteko.

Hasieran arrantzan urtetan genduan alkarregaz: tximinoitan Ogellara, txitxarrotan edo hagin-zorrotzatan kazan...

Horrelako batean, Talatik prismatikoakin itsasora begira nagoala, txori zurrumbilo haundi bat ikusi neban urrunian; txoriari begira-begira nabilela (txorizalea naiz eta), uretatik izurda batek salto egin eban, eta konturatu nintzan izurda piloa egoala inguru horretan: “manjuja” zan! Lekeition manjuja esaten jakon bai izurdak, bai hegalaburrak, haginzorrotzak, e.a. arrain txiki (sardina, antxo...) sarda bat bildu eta azaleratzen dabenean, orduan itsas-txoriak aprobetxatzen dabelarik airetik erasoteko. Txori aldra harek markaten eutsen arrantzaleari arraina non egoan, sarea botateko. Izurdak ikusi nebazanean, Patxoneri telefonoz deitu, eta nire seme biakin laurok urten genduan *Eukenin* bertaruntz... heldu orduko, marikua ikusi genduan santz bateri segika, ikaragarria! Gero koplak dzangaka, eta izurda arruntak 4-5 granoko taldetxoka gugana etortzen; inguratuten gintuezan, txalupa azpitik pasa... euran txilioak be entzuten genduzan!

Beste mundu baterako atea zabaldu jaten. Ordutik hona jarraitu dot *Eukenin* urtetan Lekeitioko aurrean bertan daukagun beste mundu basati horrerik “kurik” egiten, bertako piztiak ikusten eta ezagutzen. Itsas-natura bere horretan: kaio espezie desbardinak, bajuran ibiliko lagunari entzundako “anpormaixuak”, “marikuak”, “matxiplakak”; izurdak, baita “balaik” be...

Hor daukazue Lekeitioko beste “patari” horrerik *Eukentik* eginiko argazki sorta bat.

Jon Zubiaur

Izurdeak

Izurde zerrendatua
Stenella coeruleoalba

Kakot zuria edo izurde muturmotza
Grampus griseus

Izurde arrunta
Delphinus delphis

Zereak

Zere arrunta
Balaenoptera physalus

Kaioak

Audouin kaioa
Larus audouinii

Kaio mokohoria
Larus canus

Kaio baltza
Larus marinus

Ipar kaioa
Larus glaucoides

Audouin kaioa (gaztea)
Larus Audouinii

Santza edo kajo hankahoria
Larus michahellis

Kalaxori edo antxeta burubaltza
Ichthyaetus melanocephalus

Ancheta hankabaltza
Rissa tridactyla

Koplak

Kopla edo zanga
Sula bassana

Karrabasuak

Karrabasuak edo ubarroi mottodunak
Phalacrocorax aristotelis

Potorruak

Pottorro arrunta
Alca torda

Martina
Uria aalge

Anpormaixo edo lanperna musua
Fratercula arctica

Martinak

Gabai arre atlantikoa
Calonectris borealis

Gabai handia
Ardenna gravis

Gabai arre mediterranearra
Calonectris diomedea

Gabai balearra
Puffinus mauretanicus

Marikoi isatsluzea (gaztea)
Stercorarius longicaudus

Marikoi edo marikaka handi
Catharacta skua

Marikuak

Marikoi isatsbihurra
Stercorarius pomarinus

Marikoi isatslaburra (erasoka)
Stercorarius parasiticus

Itsas enara baltza
Chlidonias niger

Txirrinak

Txenada bengaliarra
Sterna bengalensis

Txenada hankabaltza
Sterna sandvicensis

Mendebaldeko txoriak

Mendebal-txori mokolodia
Phalaropus fulicarius

Mendebal-txori mokomehea
Phalaropus lobatus

Matxiplaka

Matxiplaka edo ekaitz-txoria
Hydrobates pelagicus

Gabillara edo belatz handia
Falco peregrinus

kopla edo zanga iluna
Sula leucogaster

Hegazti tropikala. Cabo verdén edo Caribbean bizi diraz. Sorpresa haundi bat izan zan hamen agertzea, Europan. Holanda eta Inglaterrako aldizkari batzutan atara ebezan argazkiok.